

A decorative border of paper clips surrounds the page. The top and bottom borders are horizontal, while the left and right borders are vertical. The paper clips are arranged in a regular grid pattern.

PROXECTO LECTOR

CEIP. Wenceslao Fernández Flórez

CEIP WENCESLAO FERNÁNDEZ FLÓREZ- CAMBRE

PROXECTO

LECTOR

DO

CENTRO

**CEIP WENCESLAO FERNÁNDEZ FLÓREZ
CAMBRE – A CORUÑA**

ÍNDICE:

1. Introducción	3
2. Marco legal	3
3. Análise da situación de partida	4
4. Coordinación do proxecto lector	5
5. Plan de actuacións	
5.1. Obxectivos	8
5.2. Actividades	9
6. Plan anual de lectura	13
7. Necesidades e compromiso de formación do profesorado	15
8. Criterios e procedementos de avaliación	15

1. INTRODUCCIÓN

A incidencia dos problemas de lectura no fracaso escolar está acadando niveis tan importantes que é preciso facer unha análise pormenorizada da práctica educativa, reflexionando sobre o que debemos facer para despertar o interese do noso alumnado pola lectura e pensar con moito tino que aspectos debemos evitar, en que partes estamos fallando.

De aí a importancia de elaborar un Plan de Lectura pormenorizado que implique a todos os axentes educativos e no que a Biblioteca escolar ten un papel fundamental como centro de recursos para a aprendizaxe e como ferramenta imprescindible para o descubrimento da paixón pola lectura.

A presenza da cultura escrita, en todas as presentacións posibles, debe estar sempre no conxunto do centro educativo, conectando este con outras fontes culturais e informativas a través das tecnoloxías da comunicación e información.

Só o que se ama, o que nos fai vibrar, pode transmitirse con igual entusiasmo, así que tentaremos de que mestras e mestres sexan os primeiros namorados deste proxecto.

2. MARCO LEGAL

- **A Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa. (BOE, 10/12/13).**
 - ✓ **O artigo 14.5** establece que no segundo ciclo da educación infantil fomentárase unha primeira aproximación á lectura.
 - ✓ **O artigo 16.2** dispón que a finalidade da educación primaria é proporcionar a todos os nenos e nenas unha educación que permita afianzar o seu desenvolvemento persoal e o seu propio benestar, adquirir as habilidades culturais básicas relativas á expresión e comprensión oral, á lectura e á escritura.
 - ✓ **O artigo 17.e** determina que un dos obxectivos da educación primaria é desenvolver hábitos de lectura así como coñecer e utilizar axeitadamente as linguas oficiais de Galicia.
 - ✓ **O artigo 19** establece que, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, traballaránse en todas as áreas e co fin de fomentar o hábito da lectura dedicaráselle un tempo diario.
 - ✓ **O artigo 113** está dedicado ás bibliotecas escolares como contribuíntes do fomento da lectura, do acceso do alumnado á información e doutros recursos para a aprendizaxe das demais áreas e materias.

- **Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG, 09/09/14)**

Artigo 18. Bibliotecas escolares e lectura

- ✓ 1. Os centros docentes deberán incluír dentro do seu proxecto educativo un programa de centro de promoción da lectura (Proxecto Lector de Centro) no que integren as actuacións destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades no uso, no tratamento e na produción da información, en apoio da adquisición das competencias clave.
- ✓ 2. Este programa de centro será o referente para a elaboración dos plans anuais de lectura que se incluírán na programación xeral anual.

- **Orde do 17 de xullo de 2007, pola que se regula a percepción da compoñente singular do complemento específico por función titorial e outras funcións docentes (DOG, 24/07/07)**

- ✓ **O artigo 9** indica que a biblioteca escolar é un recurso educativo imprescindible para a capacitación e o fomento da lectura, de todo tipo de textos, en todo tipo de soportes.
- ✓ **O artigo 10** dispón cales son as funcións do dinamizador de biblioteca.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DE PARTIDA:

A Biblioteca Escolar é o espazo privilexiado no que todas as actividades de fomento de lectura e escritura se ven estimuladas por ser o centro de recursos informativos do centro.

Está distribuída en tres zonas ben sinalizadas nas que o mobiliario foi renovado durante os dous cursos anteriores coas subvencións recibidas do PLAMBE e parte do orzamento específico co que contamos no centro. Estes espazos son.

- **Zona de literatura e ficción:** As seccións son prelectores, primeiros lectores, lectores autónomos, revistas e xornais e, libros en inglés; ademais existe un espazo para rexistro e catalogación que conta cun ordenador.
- **Zona de documentación e divulgación:** Con libros para todas as idades e un andel dedicado a CDs, vídeos e DVDs; tamén hai instalado un canón de proxección e unha pantalla dixital e ordenador para usuarios.
- **Zona ordenadores** : Hai un ordenador a disposición do alumnado.

A biblioteca ten como funcións principais:

- **Formalización dos préstamos:** Actualmente os xestores son os titores que efectúan os préstamos co seu alumnado durante o horario que teñen asignado.

O rexistro fano as titoras/es a través do programa MEIGA.

Contamos cunha CDU adaptada para que os códigos de préstamos sexan máis sinxelos para o alumnado.

- **Formación de usuarios:** Faise coas mestras titoras, responsables do seu grupo, e contan coa axuda do coordinador da biblioteca.
- **Dinamizadora de actividades de animación á lectura:** contacontos, teatro, exposicións, lecturas colectivas, teatro lido... teñen cabida nesta sección.

A biblioteca permanece aberta durante toda a xornada lectiva de mañá e tamén polas tardes como parte das actividades extraescolares do centro:

- **De 9:30 a 14:30 horas:** Establécense unhas quendas de uso dunha sesión semanal para cada grupo. O alumnado vai coa titora e o servizo aglutina préstamo, consulta, estudo, lectura ou calquera outra dentro do programa da biblioteca.
- **De 16:00 a 17:15 horas:** As persoas responsables son os mestres ou mestras de garda. Este tempo dedícase a lectura, consulta ou estudo, pero non hai servizo de préstamo.

Respecto dos fondos bibliotecarios, as recomendacións internacionais aconsellan que sexan dun 70% de obras de referencia (coñecemento, información) e dun 30% de literatura.

Levamos varios cursos mercando unha boa cantidade de libros de divulgación e material multimedia, pero aínda non chegamos a esa proporción, sendo maioritarios os fondos de ficción.

4. COORDINACIÓN DO PROXECTO LECTOR

O órgano centralizador da xestión e organización de actividades de fomento da lectura, e polo tanto da elaboración do proxecto lector do centro, é o equipo de dinamización da biblioteca que estará formado polo responsable da biblioteca escolar e un equipo de apoio no que están representados todos os ciclos educativos. O seu labor queda reflectido da seguinte maneira:

- FUNCIONES DA PERSOA RESPONSABLE DA BIBLIOTECA ESCOLAR:

- ✓ Elaborar o proxecto anual da biblioteca escolar, atendendo aos proxectos do centro, así como a memoria final.
- ✓ Coordinar a elaboración e posta en práctica do proxecto lector de centro, coa participación de todo o profesorado.
- ✓ Realizar o tratamento técnico dos fondos (seleccionar, organizar, clasificar, catalogar).
- ✓ Informar ao Claustro, a través da Comisión de Coordinación Pedagóxica, das actividades da biblioteca e integrar as súas suxestións.
- ✓ Difundir os fondos existentes e as súas posibilidades de consulta entre toda a comunidade escolar.
- ✓ Definir os criterios para o préstamo e coordinar o seu servizo.
- ✓ Coordinar co equipo de apoio o asesoramento en técnicas de animación á lectura, estratexias de dinamización, formación de usuarios e traballo documental, seleccionando e elaborando materiais, xunto co resto do profesorado, para a formación do alumnado nestes aspectos e a dinamización cultural do centro.
- ✓ Coordinar o equipo de apoio á biblioteca escolar.
- ✓ Representar ao equipo de biblioteca na Comisión de Coordinación Pedagóxica.

(Por esta razón, deberá ter un horario de dedicación á biblioteca, non inferior a cinco horas lectivas, sendo este tempo respectado e considerado como de traballo directo co alumnado)

- FUNCIONES DO EQUIPO DE APOIO:

- ✓ Recompilar informacións, materiais e recursos necesarios para o bo funcionamento do servizo de biblioteca, co fin de facilitárllelos ós usuarios da biblioteca escolar.
- ✓ Cooperar no deseño, organización e posta en marcha e avaliación do plan anual de lectura e do proxecto lector.
- ✓ Establecer criterios para a adquisición e a actualización dos fondos da biblioteca, contribuíndo a incorporar no plan anual de lectura os distintos tipos de contidos e formatos de texto.
- ✓ Recoller propostas e suxestións do profesorado e do alumnado co fin de mellorar as intervencións no plan anual de lectura.
- ✓ Colaborar co desenvolvemento da competencia lectora, o hábito lector e as habilidades de traballo intelectual.

- REUNIÓNS DO EQUIPO DE BIBLIOTECA:

- ✓ O colexio ten establecido o calendario de reunións do profesorado nas tardes dos luns; como equipo de traballo, o grupo de dinamización da biblioteca aplicará o calendario especificado, sen prexuízo de tódalas veces que con carácter extraordinario sexa necesario.
- ✓ Nestas reunións deseñaranse as actividades que levarán a cabo co alumnado tanto os dinamizadores da biblioteca como o resto do profesorado.
- ✓ As actividades organizadas elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, como órgano aglutinador dos diferentes equipos, para a súa aprobación, así como se recollerán as diferentes propostas (temas, ideas, intereses) que desde alí se fagan.
- ✓ Coordinará os préstamos temporais que se lle farán aos diferentes ciclos para conformar a súa biblioteca de aula e levar a cabo a media hora de lectura diaria.

Ademais os EQUIPOS DE COORDINACIÓN colaborarán no plan de lectura nos seguintes termos:

- ✓ Coordinar as actuacións que desde cada área se levarán a cabo para dedicar media hora diaria á lectura.
- ✓ Analizar as competencias que desde cada área poidan contribuír a cumprir os obxectivos do proxecto lector.
- ✓ Deseñar materiais e actividades de aula apropiadas aos obxectivos do proxecto lector e coordinalas coas accións do centro e da biblioteca.
- ✓ Incorporar a biblioteca como elemento didáctico ás súas actividades de aula nos campos de comprensión lectora e animación á lectura, escritura, formación de usuarios... reflectíndoo nas programacións didácticas.
- ✓ Participar nas accións do centro e da biblioteca que favorezan a consecución dos obxectivos do proxecto lector.
- ✓ Formarse e avaliar a incidencia da súa formación na práctica docente.
- ✓ Participar no equipo de apoio á biblioteca.

5. PLAN DE ACTUACIÓN

5.1. OBXECTIVOS

- Converter a biblioteca escolar nun centro de recursos e servizos para toda a comunidade educativa poñendo a súa disposición todos os fondos existentes no centro.

- ✓ Manter un orzamento específico para a biblioteca, actualizando os fondos de forma continuada e elaborando os materiais que se estimen necesarios.
 - ✓ Continuar co servizo de préstamo, tanto ao alumnado como ao profesorado. Con este motivo, establecerase no horario do centro, un sistema de quendas no uso da biblioteca de xeito que todo o alumnado poida facer uso dela acompañado da súa titora.
 - ✓ Renovar a formación de usuarios para que aprendan a desenvolverse autonomamente, creando e consolidando os hábitos de consulta e manexo da información.
 - ✓ Dinamizar as bibliotecas, tanto as de aula como a de centro, con actividades atraentes para o alumnado e fomentando o uso dos recursos bibliotecarios para o traballo cotián da aula.
 - ✓ Fomentar o uso da biblioteca como instrumento de lecer e de aprendizaxe.
 - ✓ Realizar actividades de animación á lectura
 - ✓ Integrar as TIC como fonte de recollida de información e de aprendizaxe
 - ✓ Renovar a colaboración entre a biblioteca municipal e o colexio en canto a exposicións, contacontos e elaboración de guías de lectura, engadindo ademais todas as que puideran xurdir.
- Proporcionar un continuo apoio ao programa de ensinanza e aprendizaxe e impulsar o cambio educativo, incluíndo no PEC, na PXA e nas programacións didácticas a idea da necesidade de lectura.
 - Potenciar a lectura comprensiva e o hábito lector, intentando eliminar, na medida do posible, as dificultades lectoras que presente o alumnado e colaborando activamente nas demandas do Departamento de Orientación e do resto do profesorado.
 - Implicar a todo o profesorado no desenvolvemento do Plan de Lectura nas aulas, coordinando, ademais, o tempo de dedicación á lectura diaria.
 - Informar ás familias da necesidade da lectura e implicalas no Plan de Lectura que se estableza no centro.

5.2. ACTIVIDADES

ORGANIZACIÓN E XESTIÓN

- Actualización de fondos bibliotecarios e melloras do espazo coa axuda do orzamento específico de biblioteca que ten o centro, o investimento do PLAMBE e outras achegas económicas que poidan xurdir.
- Préstamo de fondos a través do Programa Meiga. Implica formación de usuarios tanto a nivel de profesorado como de alumnado.

- Elaboración de quendas de uso da BE, para preparación de traballos, consulta e préstamo. O alumnado estará acompañado pola súa titora ou titor.

DINAMIZACIÓN E PROMOCIÓN DOS RECURSOS DA BE EN RELACIÓN CO CURRÍCULO

E AS COMPETENCIAS BÁSICAS DO ALUMNADO

- Exposición na aula de Informática de listados temáticos do material audiovisual existente na BE, para facilitar un emprego axeitado deles.
- Exposición de listados sobre enlaces a páxinas con contidos interesantes para o alumnado, actualizándoas con frecuencia e tendo en conta os temas que se están a tratar nas diferentes áreas, e integrando esta actividade nas correspondentes programacións didácticas.
- Elaboración de boletíns informativos coas novidades, actividades e noticias culturais e literarias, acompañándoos das debidas exposicións temporais para que o alumnado poida acceder a esta información con máis facilidade.
- Exposicións de traballos do alumnado.
- Actualización da páxina web do centro.
- Elaboración de materiais para o profesorado con relación ao material do fondo bibliotecario que poida ser do seu interese.

FORMACIÓN DE USUARIOS E EDUCACIÓN DOCUMENTAL

- Continuidade coa formación de usuarios, involucrando ao alumnado no funcionamento da BE.
- Consolidación dos hábitos de consulta e manexo da información, coa axuda do profesorado, introducindo melloras na difusión e aproveitamento das publicacións periódicas e do material divulgativo que hai no centro.
- Orientación e elaboración de materiais para a educación documental.
- Realización dun proxecto documental que implique a toda a comunidade educativa. Terá carácter transversal a todas as áreas e materias do currículo.

FOMENTO DA LECTURA E DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO LECTOR

- **Os contacontos:**
 - Interacción do alumnado dos distintos ciclos de EP como contacontos dos máis pequenos.
 - Lecturas en voz alta de libros interesantes, por parte do profesorado, no *recuncho de contadas* da biblioteca.
 - *Contadas* de contacontos profesionais que nos ofrezan as diferentes editoriais.
 - *Contadas* da mascota da biblioteca municipal, *O MOUCHO LEROUCHO*. (É destacable a excelente relación que mantemos coa biblioteca municipal que se

traduce en diversas colaboracións, ademais dos contacontos, como son visitas, exposicións e elaboración de guías de lectura).

- **O teatro:** Consideramos que a importancia da voz, do corpo, do xogo é moi importante para a formación de lectores e a práctica da lectura. Por iso, facemos adaptacións de contos para poder interpretalos.
- **As exposicións:** Os libros teñen que estar ao alcance dos usuarios. Por esta razón amosaranse libros interesantes nos diferentes corredores do colexio sobre temas determinados que solicite o profesorado e para o seu aproveitamento nas clases.
- **A promoción do préstamo, intercambio de libros e recomendación de lecturas entre o alumnado:** Consideramos necesario que os nenos e nenas se animen uns a outros na lectura; recomendarse libros supón que teñen que ser lidos previamente, que se establecen canles de comunicación culturais, que se axiliza e actualiza o pracer pola lectura.... Esta actividade formará parte da *hora de ler*, na que o alumnado pode facer aportacións interesantes á súa clase en calidade de préstamo, tanto de textos narrativos como de divulgación. É importante que a titora manteña unha supervisión para que este material sexa de calidade.
- **As guías de lectura:** Elaboraranse, en colaboración cos demais centros escolares do Concello e a Biblioteca Municipal, unhas guías de recomendacións lectoras para as familias (*cara as vacacións de nadal e de verán*). Nelas haberá libros, música, xogos informáticos... dende cero anos ata a idade adulta.
Con esta actividade trátase de crear ou reforzar nas familias a curiosidade pola lectura como fonte inesgotable de coñecemento, diversión, creatividade...
- **Plan anual de lectura: "A hora de ler".**

A HORA DE LER

SESIÓNS	HORARIO	DURACIÓN	OBSERVACIÓNS
1ª	9:30 – 10:20	50 minutos	Docencia ordinaria
2ª	10:20 – 11:10	50 minutos	Docencia ordinaria
3ª	11:10 – 12:00	50 minutos	Docencia ordinaria
	12:00 – 12:30	30 minutos	Recreo
4ª	12:30 – 13:45	30 minutos	Tempo de lectura diaria
		45 minutos	Docencia ordinaria
5ª	13:45 – 14:30	45 minutos	Docencia ordinaria

OBSERVACIÓNS:

1. O momento de lectura, de 12:30 a 13:00, será responsabilidade da mestra ou mestre que lle corresponda impartir docencia na 4ª sesión, é dicir, de 13 a 13:40.
2. O Plan lector proporá e asesorará o modo de levar a cabo dita actividade, de acordo co que se estableza no Plan Anual de Lectura do Centro.

6. PLAN ANUAL DE LECTURA

- **A hora de ler:** Establecese un tempo específico de media hora de lectura diaria tal e como recomenda a lexislación vixente. Ten as seguintes características:

- ✓ Farase na 4ª sesión, despois do recreo.
- ✓ Os libros son responsabilidade de cada alumno ou alumna e deben ser tratados coa consideración que se merecen.
- ✓ Os libros que se len neste tempo poden ter diferentes procedencias: Propiedade do alumno ou alumna; préstamo ou recomendación dalgún compañeiro, compañeira ou mestra; préstamo da biblioteca do centro ás aulas.

As lecturas poderán organizarse en itinerarios formativos e en función das características do grupo e/ou a concorrencia de determinadas circunstancias na vida do centro.

ITINERARIOS FORMATIVOS

- 1. FORMACIÓN PERSONAL
 - Hábitos de hixiene, alimentación e sono
 - Formación física: desenvolvemento do corpo
 - Autoestima e superación de dificultades
 - Esfuerzo e esixencia persoal: hábitos de estudo
 - Capacidade de análise e crítica: toma de decisións
 - Emocións, afectos e identidade sexual
 - Desenvolvemento moral
- 2. FORMACIÓN RELACIONAL
 - Normas de comportamento social
 - Empatía e comprensión dos demais: Tolerancia, solidariedade, respecto polas diferenzas.
 - Amizade e compañeirismo. Traballo en equipo e liderado.
 - Ocio compartido. Problemas de convivencia e inadaptación social
 - Vida familiar e posibles conflitos
- 3. APERTURA AO MUNDO
 - Os valores humanos: paz, xustiza, liberdade...
 - O medio ambiente e a mellora do contorno
 - Coñecemento e apreciación doutras culturas e contornos
 - Viaxes e desprazamentos xeográficos
 - Coñecemento da historia
 - Os avances científicos
 - O mundo laboral

- **O Club de Lectura:** A titora ou mestra co grupo de alumnos e alumnas que lle corresponda, pode presentar libros, ler en voz alta, comentar e intercambiar opinións, sentimentos, inquiredanzas... que lles suxeriu a lectura dun libro. Esta actividade ten

sentido sempre que xurda dun xeito libre e espontáneo, de maneira que non se lles obrigue aos nenos e nenas a participar pero que lles invite a escoitar. Estas conversas poden seren recollidas na radio ou no xornal escolar.

- **Os encontros con escritores e ilustradores:** Esta actividade ofertada pola biblioteca municipal resulta moi atractiva para o alumnado, porque a maxia que se desprende ao poder falar coa persoa que escribiu ou debuxou un libro que lles gustou ánimaos a poñer en práctica todo o que transcende desas conversas, facendo que se interesen polo acto de escribir e de crear.
- **Os contacontos:** Escoitaranse contos ao longo de toda a escolaridade a mans de expertos contadores, das mestras e mestres, das familias e dos compañeiros e compañeiras (*os nenos e nenas do 3º ciclo formaranse como contacontos do alumnado máis pequeno*). As *contadas* serán moi variadas e axeitadas para as diferentes idades e, o seu obxectivo principal será desfrutar da maxia das palabras.
- **O traballo por proxectos:** Elaborarase desde a biblioteca un proxecto documental que implique a toda a comunidade educativa e sexa investigado nas aulas en todas as áreas do currículo. Isto implica que o alumno ou alumna asume un maior protagonismo na súa aprendizaxe porque se trata dun tema aberto elixido por el mesmo e no que ten que por en práctica todos os coñecementos adquiridos como usuario da biblioteca:
 - ✓ Saber acceder á información
 - ✓ Desenvolver a súa capacidade de análise e síntese
 - ✓ Discernir entre o fundamental e o secundario
 - ✓ Ser crítico...
- **O teatro:** É moi importante noso centro. A súa relevancia procede tanto da emoción na produción dunha creación colectiva e única (elección da peza, reparto dos papeis, ensaios, decorados, vestuario... e posta en escena), como das implicacións didácticas que conleva na adquisición de competencia lingüística (cultivando habilidades lingüísticas básicas como son escoitar, falar, ler e comprender). Os obxectivos que se pretenden con esta actividade son:
 - ✓ Favorecer a toma de conciencia do corpo e da voz.
 - ✓ Potenciar as habilidades expresivas (xesto, voz, corpo).
 - ✓ Facilitar a libre expresión de fantasía, emotividade e sensibilidade.
 - ✓ Propiciar a experimentación de diferentes formas de linguaxe artístico.
 - ✓ Desenvolver a memoria, observación e imaxinación dos participantes.
 - ✓ Incentivar a integración grupal e o respecto ao compañeiro ou compañeira.

7. NECESIDADES E COMPROMISO DE FORMACIÓN PARA O PROFESORADO

O fomento da lectura precisa da colaboración entusiasta de todo o profesorado do centro, de xeito que se poida garantir unha sistematicidade e continuidade nas actividades de achegamento aos libros para afianzar o hábito lector no alumnado.

Contamos cun equipo de mestras e mestres que teñen experiencia en animación á lectura e formación bibliotecaria e que poden animar e asesorar ao resto do profesorado.

Por outra banda, existe o compromiso do equipo de biblioteca de participar naquelas actividades que determine a Consellería relacionadas coa lectura e as bibliotecas escolares.

8. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Para sistematizar o proceso de seguimento e avaliación das actuacións que se desenvolvan no Plan Anual de Lectura, realizaranse:

- **Un proceso de seguimento das actuacións previstas (autoavaliación por parte do profesorado e o alumnado implicado)** que analizará, entre outros, os seguintes aspectos:
 - Os obxectivos acadados, as dificultades xurdidas e as posibilidades de mellora.
 - A metodoloxía e recursos empregados.
 - As actitudes e motivacións do profesorado, alumnado e familias.
 - A temporalización das diferentes actuacións.

- **Unha avaliación final**, cuxas conclusións e propostas de mellora serán incluídas na memoria anual do centro, que sintetice, entre outros, os seguintes aspectos:
 - O progreso do alumnado en relación coa adquisición de hábitos lectores e a mellora da competencia lectora.
 - O grao de consecución dos obxectivos propostos.
 - O grao de desenvolvemento das actuacións previstas e a súa coherencia.
 - O aproveitamento dos recursos do centro.
 - O grao de implicación do profesorado, do alumnado, das familias e dos axentes externos.
 - As estratexias metodolóxicas aplicadas
 - A coordinación entre os diferentes xestores educativos.
 - O clima lector do centro.
 - As actividades de formación realizadas e a valoración das mesmas.
 - As posibilidades de mellora nas actuacións levadas a cabo.